

VRAGEN STAAT VRIJ

In deze rubriek beantwoordt een panel van in- en/of externe deskundigen allerlei vragen van (kandidaat-)notarissen. Die kunnen gaan over arbeidsvoorwaarden, verzekeringen, de notariële praktijk of een ander onderwerp. Deze keer beantwoorden drie deskundigen gezamenlijk vragen over stamrecht-bv's.

Ben Schuurman
| Voorzitter Centraal
Aanspreekpunt Pensioenen

Wim Bolderman
| Plaatsvervangend
voorzitter Centraal
Aanspreekpunt Pensioenen

Hans Buijze
| Secretaris Centraal
Aanspreekpunt Pensioenen

Wat is stamrechtvrijstelling?

Als een werknemer bij zijn ontslag een gouden handdruk meekrijgt van zijn werkgever is dit bedrag belast met loonheffing. Afhankelijk van de hoogte van de ontslagvergoeding kan de belastingheffing oplopen tot 52 procent. Om directe belastingheffing te voorkomen, is het fiscaal toegestaan een ontslagvergoeding, voor zover deze dient ter vervanging van gederfd of te derven loon, om te zetten in een aanspraak op periodieke uitkeringen (stamrecht). Hieraan zijn wel een paar voorwaarden verbonden. Zo mogen de periodieke uitkeringen niet later ingaan dan in het jaar waarin de gewezen werknemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. Daarnaast moet het stamrecht worden ondergebracht bij een

toegelaten verzekeraar. Dit kan een bank, een professionele verzekeraar of een eigen stamrecht-bv zijn. Het is dus onder voorwaarden mogelijk de ontslagvergoeding te storten in een nieuw op te richten vennootschap. Als de vennootschap nog niet perfect is op het moment dat de ex-werkgever de ontslagvergoeding betaalt, kan de ex-werkgever het bedrag op een tussenrekening bij de notaris storten. Na het oprichten van de vennootschap kan de op de tussenrekening geparkeerde ontslagvergoeding worden gestort als koop-som voor de tussen de vennootschap en de ex-werknemer gesloten stamrechtovereenkomst. Het is van cruciaal belang dat de ex-werknemer op geen enkel moment zelf de beschikking krijgt over de ontslagvergoeding. In dat geval zal er direct loonheffing ingehouden en afgedragen moeten worden. ■

Waar moet de notaris op letten bij een stamrecht-bv?

De tussen de vennootschap en de ex-werknemer gemaakte aanspraken moeten schriftelijk worden vastgelegd in een stamrechtovereenkomst. Uit de stamrechtovereenkomst zal moeten blijken dat het stamrecht voldoet aan de fiscale voorwaarden. Zo moeten bijvoorbeeld de (uiterste) ingangsdatum van de periodieke uitkeringen en de gerechtigde(n) tot de periodieke uitkeringen opgenomen zijn in de stamrechtovereenkomst. Ook moet uitdrukkelijk zijn bepaald dat het stamrecht niet kan worden afgekocht, vervreemd of formeel of feitelijk als

voorwerp van zekerheid kan worden verbonden. Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) biedt op www.belastingdienstpensioensite.nl modelstamrechtovereenkomsten aan die in elk geval voldoen aan de daaraan te stellen eisen. Hier vindt u ook de 'Handreiking gederfd of te derven loon' (versie 8 mei 2012) waarin wordt beschreven wanneer een ontslaguitkering kan worden omgezet in een stamrecht. Om zekerheid te verkrijgen over de in een stamrecht om te zetten ontslagvergoeding en de stamrechtovereenkomst, kan de werknemer een en ander vooraf laten beoordelen door de Belastingdienst. De notaris doet er verstandig aan om de ex-werknemer te vragen naar de uitkomsten van de beoordeling door de Belastingdienst. ■

Wat als een stamrecht-bv een vermogenstekort heeft?

De meeste bij een eigen vennootschap ondergebrachte stamrechtovereenkomsten voorzien in een zogenaamd 'gericht stamrecht'. Dit houdt in dat de omvang van de voor de ontslagvergoeding aan te kopen periodieke uitkeringen nog niet direct bij het aangaan van de overeenkomst wordt vastgesteld. Het gestorte stamrechtkapitaal zal tot de ingangsdatum van de uitkeringen worden verhoogd met de behaalde rente- of beleggingsopbrengsten. De stamrechtovereenkomst moet voorzien in een zakelijke rente- of beleggingsvergoeding. De afgesproken vergoeding kan in principe niet worden aangepast. Het is fiscaal namelijk niet toegestaan om (gedeeltelijk) af te zien van het

Wat zijn de risico's voor de notaris?

Naast het hierboven aangegeven onderzoek naar de stamrechtovereenkomst moet de notaris ook voorzichtig zijn met opnamen of onttrekkingen aan de ontslagvergoeding anders dan voor de aankoop van het stamrecht. In dit kader verdienen de (advies)-kosten voor een stamrecht die de ex-werknemer zelf moet betalen speciale aandacht. Deze kosten

door de eigen stamrecht-bv uitgevoerde stamrecht, door bijvoorbeeld het afgesproken rentepercentage te verlagen. Gebeurt dit toch, dan kan sprake zijn van het ineens in de loonheffing betrekken van het totale (opgerente) stamrechtkapitaal. De verschuldigde belasting wordt nog verhoogd met revisierente van in beginsel 20 procent. Op de ingangsdatum van de uitkeringen wordt het dan opgebouwde stamrechtkapitaal tegen de dan geldende tarieven omgezet in een recht op periodieke uitkering. In de stamrecht-bv moeten dan voldoende middelen aanwezig zijn om het afgesproken kapitaal in een recht op uitkering te kunnen omzetten. Om dat te kunnen realiseren zal de stamrecht-bv gedurende de looptijd het afgesproken rendement ook moeten halen. Het is dus zaak dat de stamrecht-bv bij het aangaan van de stamrechtovereenkomst een realistische en voorzichtige inschatting maakt van het met het kapitaal te behalen rendement. ■

kunnen namelijk niet worden afgetrokken van de voor de aankoop van het stamrecht bestemde ontslagvergoeding. Hetzelfde geldt voor de oprichtingskosten van de stamrechtvennootschap. Worden deze kosten toch afgetrokken van het stamrechtkapitaal, dan is sprake van afkoop van een deel van het stamrecht. Dit leidt ertoe dat de totale waarde van het stamrecht alsnog direct in de belastingheffing moet worden betrokken. Als er niet toegelaten onttrekkingen plaatsvinden terwijl de ontslagvergoeding op een tussenrekening van de notaris is ondergebracht, zal de notaris inhoudingsplichtig zijn voor de loonheffing. ■

Waar kunnen notarissen met vragen terecht?

Voor algemene vragen over gouden handdrukken is door het CAP een digitale postbus ingesteld, centraal aanspreekpunt. pensioenen@belastingdienst.nl. Vragen over een specifieke ex-werknemer en/of stamrecht-bv moet u stellen aan de regionale belastinginspecteur. Naast de 'Handreiking gederfd en te derven loon en de modelstamrechtovereenkomsten' heeft het CAP op www.belastingdienstpensioensite.nl ook nog andere vragen en antwoorden op het gebied van stamrechten opgenomen. Vanaf 2013 zal de Belastingdienst meer aandacht geven aan de fiscaliteit rondom gouden handdrukken. Dit onder andere door middel van informatiebijeenkomsten. ■

HEBT U OOK EEN VRAAG ?
Mail naar nm@knb.nl en wij zorgen dat deze beantwoord wordt.